

Timrå kommun
Barn- och utbildningsnämnden

För kännedom: Kommunfullmäktiges
presidium
Kommunstyrelsen

2018-12-05

Revisionsrapport ”Grundläggande granskning”

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört grundläggande granskning för att bedöma om nämnden har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Revisionen önskar att barn- och utbildningsnämnden lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 11 mars 2019. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, KPMG (mailadress lena.medin@kpmg.se) för vidarebefordran till revisorerna.

För Timrå kommuns revisorer

Sten Ekström
Ordförande

Kenneth Norberg
Vice ordförande

Grundläggande granskning – barn- och utbildningsnämnd

Revisionsrapport

Timrå kommun

KPMG AB

2018-12-05

Antal sidor 8

Timrå kommun

Grundläggande granskning – barn- och utbildningsnämnd

2018-12-05

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsningar	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	3
2.6	Metod	3
3	Enkät – resultat	4
3.1	Målstyrning	5
3.2	Ekonomistyrning	6
3.3	Uppföljning av intern kontroll	7
4	Risker och utmaningar identifierade av nämnden	8

1 Sammanfattning

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Vår sammanfattande bedömning är att nämndens styrning och uppföljning i huvudsak fungerar tillfredsställande. Vi bedömer dock att styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål kan tydliggöras.

Vi lämnar utifrån vår granskning följande rekommendationer:

- att nämnden går igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser, se avsnitt 3.
- att nämnden ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål, se avsnitt 3.2.
- att en mer omfattande riskanalys genomförs som grund för intern kontrollplanen, se avsnitt 3.4.

2 Inledning/bakgrund

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning har ledamöterna i styrelse och nämnder fått frågor skickat till sig via en webbenkät. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande frågor samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten.

Timrå kommun

Grundläggande granskning – barn- och utbildningsnämnd

2018-12-05

Informationen från träffar med respektive presidie beaktas även vid revisionernas riskanalys inför år 2019.

2.2 Avgränsningar

Grundläggande granskning till den del som avser delårsbokslut och årsbokslut redovisas i särskilda rapporter.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

— kommunallagen

2.4 Ansvarig nämnd

lakttagelserna i denna rapport avser barn- och utbildningsnämnden.

Rapporten är faktagranskad av förvaltningschef barn- och utbildningsförvaltningen.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har utförts av Oskar Nordmark, kommunal revisor under ledning av Lena Medin, kundansvarig och certifierad kommunal revisor.

Kommunens revisorer har deltagit i träffar med presidiet.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Enkät till samtliga ledamöter
- Intervjuer med presidiet
- Dokumentstudier av underlag erhållits av styrelsen/nämnden.

Timrå kommun

Grundläggande granskning – barn- och utbildningsnämnd

2018-12-05

3 Enkät – resultat

Vi har erhållit svar från 10 nämndens 20 ledamöter och ersättare.

Vi rekommenderar att nämnden går igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser.

3.1 Kommentarer till granskning år 2017

KPMG genomförde på uppdrag av kommunens revisorer motsvarande granskning under år 2017. Barn- och utbildningsnämnden svarade på rekommendationerna till denna granskning:

”Barn- och utbildningsnämnden följer upp de övergripande målen enligt den struktur som är framtagen utifrån kommunfullmäktiges beslut gällande budgetprocess.

Barn- och utbildningsnämnden lämnar förslag på budget- och verksamhetsplan som sedan processas i budgetberedning inför beslut i kommunfullmäktige. Efter kommunfullmäktiges beslut fattar barn- och utbildningsnämnden ett slutligt beslut gällande budget- och verksamhetsplan för kommande år. Beslutstext inför 2018 var ”Barn- och utbildningsnämnden beslutar godkänna upprättad budget- och verksamhetsplan 2018-2020”. Beslutet fattades 7 mars 2018.

Hösten 2017 anställdes en verksamhets- och kvalitetskontroller. En del i den positionen handlar om att arbeta med riskanalyser och intern kontroll. Vi kommer därför att under hösten 2018 genomlysa området så att vi inför internkontrollplan 2019 känner oss trygga med de områden som ska kontrolleras.”

3.2 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten ¹	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	7		2	1
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara	6		3	1
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?	7		2	1
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	5	1	3	1

Nämnden har i sin verksamhetsplan för år 2018 – 2020² kommenterat kommunens strategier utifrån nämndens verksamhet. Fullmäktiges mål för hela kommunen framgår också av dokumentet. Dessa ska enligt den modell som presenteras i inledningen av verksamhetsplanen brytas ner till aktiviteter för att därefter följas upp.

Ett antal aktiviteter tas upp i verksamhetsplanen som enligt inledningen ska leda till att kommunen uppnår mål och vision. I enlighet med tidigare år kan vi inte se till vilket av kommunfullmäktiges mål som respektive aktivitet är kopplad till. Därigenom bedömer vi att aktiviteterna såsom de är utformade är svåra att utvärdera i vilken mån de bidrar till måluppfyllelse.

Enligt förvaltningschefen följer nämnden regelbundet upp målen enligt det systematiska kvalitetsarbetet.

Vad gäller de mål som kommunfullmäktige har fastställt har det inte skett någon uppföljning av merparten utav målen under perioden januari 2018 till november 2018. Vi konstaterar även att utifrån delårsrapporten sker en sammanställning av samtliga nämnders resultat vilket innebär att det är svårt att följa hur väl respektive nämnd uppfyller målen.

Kommentarer

Vi konstaterar utifrån svaret som lämnades gällande 2017 års grundläggande granskning att nämnden inte fastställer mål och aktiviteter utan att detta sker av kommunfullmäktige.

Vi anser att det är viktigt att också styra, och därmed även följa upp, mot de mål som kommunfullmäktige fastställt i verksamhetsplanen. I och med att merparten av fullmäktiges mål endast följs upp en gång per år saknar nämnden möjligheten att vidta åtgärder under året. Uppföljningen blir således endast en form av efterkontroll.

Vi anser att nämnden regelbundet behöver följa upp att aktiviteterna genomförs samt deras effekt på fullmäktiges fastställda mål. Även utfallet av själva målvärdet bör regelbundet följas upp. Om aktiviteterna inte är effektiva och/eller om målen inte

¹ En ledamot har svarat att denne är ersättare i nämnden och sällan tjänstgjort.

² 2017-09-13, 84

bedöms uppnås bör nämnden fatta beslut om måluppfyllande åtgärder. Vi rekommenderar därför att nämnden ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål.

3.3 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
2.1	Har styrelsen/nämnden fastställt budget för verksamheten?	9			1
2.2	Följer nämnden upp ekonomin och upprättar prognoser under året? ³	8		1	1
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser ⁴	7		1	2

Nämnden fastställde Budget- och verksamhetsplan för 2018-2020⁵ i februari 2018⁶

Ekonomirapporten per augusti⁷ påvisar en positiv avvikelse på drygt 600 tkr. Den ekonomiska prognosen per helår beräknas till ett överskott med 987 tkr. Orsakerna till detta är främst på grund av att verksamhetsområde förskoleklass beräknas få ett överskott på drygt 1 mnkr på grund av ökade intäkter, Grundsärskolan har under året haft mindre behov av resurser samtidigt som några elever varit integrerade i grundskolan. Grundskolan beräknas få ett underskott på 1,1 mnkr till följd av detta. Även Gymnasiesärskolan har högre kostnader än budgeterat, drygt 1 mnkr i underskott beräknas per helår till följd av ökade kostnader då ersättningen till andra aktörer har ökat samt ökade skolskjutskostnader.

Kommentarer

Vi har inga kommentarer.

³ En ledamot har till fråga 2.2 svarat att det är ekonomen som presenterar rapporten.

⁴ En ledamot har till fråga 2.3 svarat att det inte varit nödvändigt att vidta åtgärder på grund av att nämnden klarat de ekonomiska målen.

⁵ BUN 2017-09-13 § 84

⁶ BUN 2018-02-07 § 14

⁷ BUN 2018-10-15 § 319

3.4 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	8			2
3.2	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	6		2	2
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	6		2	2
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister ⁸	4		4	2

En ledamot har till fråga 3.4 kommenterat att interkontrollplanen kommer att revideras.

Nämnden har fastställt plan för intern kontroll år 2018⁹. Planen omfattar sex områden som ska följas upp. Till varje område framgår en bedömning av risk.

Vi har även tagit del av uppföljning av 2017 års intern kontroll¹⁰. Av rapporten framgår att samtliga kontroller förutom en av rutinerna, kontroll av utdrag ur belastningsregistret, varit utan anmärkning¹¹. Avseende kontrollen av belastningsregistret framgår att det saknas utdrag ur belastningsregistret för nio personer.

Kommentarer

Utifrån det svar som lämnades på 2017 års granskning bedömer vi att de rekommendationer som lämnades 2017 ännu inte har implementerats. Därigenom konstaterar vi att i enlighet med tidigare år så bör riskanalysen omfatta samtliga väsentliga processer, och inte enbart de som valts ut för uppföljning. Trots att kontrollerna för år 2016 bedömdes vara effektiva valdes dessa ut för att följas upp även för år 2017 och 2018, vilket kan vara en indikation på att riskanalysen inte är ändamålsenlig. Vi rekommenderar att en mer omfattande riskanalys genomförs som grund för internkontrollplanen till 2019.

⁸ En ledamot har till fråga 3.4 kommenterat att interkontrollplanen kommer att revideras.

⁹ 2016-12-21, § 152

¹⁰ 2018-02-07, § 8

¹¹ 2018-02-07, § 15

Timrå kommun

Grundläggande granskning – barn- och utbildningsnämnd

2018-12-05

4 Risker och utmaningar identifierade av nämnden

Nämnden har identifierat kompetensförsörjningen tillsammans med lönekostnader och framtida lokalbehov som utmaningar för nämnden.

2018-12-05

KPMG AB

Oskar Nordmark
Kommunal revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.